

Klassificeringsverksamheten 2005

1. Kontrollredovisning

Statens jordbruksverks klassificeringsgrupp ansvarar för delar av systemet för klassificering av slaktkroppar. Jordbruksverket ger ut detaljregler, kontrollerar hela systemet och certifierar slakteriernas klassificerare. Under året har Anders Eriksson, Håkan Jonsson (samordnare), Göran Larsson och Göte Säll (jan-sept 75 %), ingått i klassificeringsgruppen.

Kontrollen som anpassats till EU:s minimikrav, två kontrollbesök per kvartal för de större slakterierna, 21 st, varav ett (Kristianstad) endast slaktar svin samt minst ett besök per år på mindre kontrollslakterier, 36 st, och renkontrollslakterier, 21 st. Kontrollerna kompletterade med besök på styckningsföretag har i kombination med ett noggrant klassificeringssystem resulterat i att klassificeringsverksamheten totalt kan sägas fungera mycket bra.

Totala antalet kontrollbesök har under 2005 varit 293 st, varav 246 gällde nötkreatur med i medeltal 43 kontrollerade slaktkroppar eller ungefär 2 % av totala antalet slaktade nötkreatur. Vid 73 inspektioner har fårslaktkroppar kontrollerats och vid 123 inspektioner har grisslaktkroppar kontrollerats. 9 kontrollbesök har lett till vidare åtgärder som återbesök samt vidareutbildning av berörd klassificerare. Fyra kontrollbesök har varit begärda kontroller och fyra arbetsdagar har använts för besök på styckningsanläggningar. Vid besöken har vid 88 tillfällen tagits extra protokoll som underlag för handjursstöds kontroll. Under 2003 infördes noggrannare kontroll av putsningsrutiner. Sammanlagt under 2005 för nöt, får och gris har upprättats 95 putsningsprotokoll.

Funna avvikelser vid bedömning av klass i procent av antal inspekterade Nötkreatur

År 2005	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Tot
Avvikelse													
-3				.1						.3			
-2				.2	.2		.4	.1		.1		.2	.1
-1	5.2	7.9	7.6	7.6	6.5	7.7	8.2	7.7	7.4	8.0	7.8	6.0	7.2
0													
+1	10.4	8.4	9.1	8.3	11.4	9.4	5.8	8.0	10.0	10.3	11.4	9.1	9.5
+2	.1		.1	.3	.2			.1					.1
+3					.1			.1	.1	.1			
Antal inspekterade kroppar per månad													
	1206	658	1160	1161	1054	626	465	976	1029	767	886	549	10537

Funna avvikelser vid bedömning av fettgrupp i procent av antal inspekterade Nötkreatur

År 2005	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Tot
Avvikelse													
-3													
-2	.2			.3	.1				.1		.1	.2	.1
-1	10.9	7.8	9.8	11.0	11.5	12.1	10.8	9.2	11.0	9.8	10.0	11.3	10.4
0													
+1	7.7	7.1	7.8	7.2	8.9	8.0	9.9	9.6	9.2	9.6	11.6	11.5	8.9
+2	.2		.1	.1		.2	.2	.4	.2	.1	.3		
.2													
+3		.2						.2					
Antal inspekterade kroppar per månad													
	1206	658	1160	1161	1054	626	465	976	1029	767	886	549	10537

2. Utbildning

Under året har 12 deltagare gått fortbildningskurs nöt, 15 deltagare gick kursen för svinklassificerare. 15 nya klassificerare varav 9 för ren, 5 för svin och 1 för samtliga kategorier har godkänts under året. Medverkan vid informationsträffar främst för lantbrukare har tagit 6 arbetsdagar i anspråk.

3. EU-kontroll

Medverkan i EU:s klassificeringskommitté har omfattat cirka 16 arbetsdagar varav tre för sammanträde i Bryssel och resten vid inspektionsresor till Ungern, Slovenien, Estland och Lettland.

4. Utveckling

För att utveckla systemet har Jordbruksverket ett rådgivande branschråd, klassificeringsrådet, som under perioden har träffats två gånger. Därunder har en arbetsgrupp haft ett möte. Ett projekt för att förbättra årsstatistiken pågår i samarbete med SLU. Ett nordiskt samarbete har inletts gällande dels att utnyttja röntgentomografi istället för dissektion dels ett arbete med att utnyttja handdatorer i kontrollen. En utredning med rubriken "Kontroll av slaktkroppsklassificering – framtida finansiering och arbetssätt" har tagits fram. Här följer en sammanfattning av utredningens förslag till förändringar och besparingar.

Denna utredning har tillkommit på initiativ av slakteribranschen och Jordbruksverket med uppdraget att anpassa klassificeringsverksamheten till ett förväntat lägre antal slakterier. En arbetsgrupp har tagit fram förslag på möjliga förbättringar i form av utnyttjande av ny teknik samt förslag på besparingar för att på ett effektivt sätt anpassa verksamheten till framtiden.

Klassificeringsrådets sammanträden minskas från två till ett per år. Rådets roll förändras till att mer renodlat bli ett forum för utbyte av information där alla av klassificeringssystemet berörda intressenter kan föra fram förbättringsförslag. Till rådets arbetsgrupp koncentreras alla detaljfrågor rörande Jordbruksverkets kontroll av klassificeringssystemet exempelvis löpande statistikuppföljning, uppföljning av kontrollrapporter, utbildningsfrågor och utredningsverksamhet.

Inspektionsfrekvensen av slaktkroppsklassificeringen anpassas till EU-förordningarnas miniminivå. Omkontroller av fårslaktkroppar förläggs till nästkommande ordinarie kontroll av nötslaktkroppar. Klassificeringsreglerna för de småskaliga kontrollslakterierna behålls åtminstone till och med 2009. Kontrollen av klassificeringen på de småskaliga slakterierna minimeras.

Den pensionsavgång som sker 2005 återbesätts inte. Detta innebär en besparing på kort sikt motsvarande 0,75 inspektörstjänst. Besparingen av dessa 150 arbetsdagar möjliggörs genom förändringen i inspektionsfrekvens enligt punkt 3 vilket ger en besparing på upp till 30 dagar. Minskad kursverksamhet sparar 20 arbetsdagar. Förenklade administrativa rutiner, minskade utvecklingsinsatser och en minskad informationsinsats beräknas sammantaget spara 100 arbetsdagar. Vid kommande pensionsavgångar sker återbesättning i god tid så att man genom att ta vara på uppbyggd kompetens får en fortsatt bra inspektionsverksamhet.

Klassificeringsinspektörernas arbetsplats och rutiner vid kontrollen anpassas till ny teknik med ett bättre utnyttjande av inspektionsarbetet som följd. Detta möjliggörs genom förbättrad åtkomst av mejl. En uppkoppling till internet även vid resor öppnar möjligheter för en snabbare rutin för arbetet med kontroll-

rapporterna och en framtida väg att utnyttja slaktdata som underlag för kontrollarbetet direkt ute på slakterierna.

Ett utökad nordiskt samarbete förväntas effektivisera och utveckla kontrollen av klassificeringssystemet samt minska kostnaderna för framtida kalibreringar av klassificeringsutrustning.

För att tillgodose revisorernas önskemål att minska slaktbranschens inestående medel för driftskostnader och projekt sätts taxorna gentemot slakterierna för åren 2006-2007 till 0 kronor. Detta möjliggörs med ett tillägg till gällande finansieringsavtal mellan slaktbranschen och Jordbruksverket.

Resultat från svenska kontrollstatistiken för svinslaktkroppar

Resultaten från analysen av kontrollrapporterna visar att klassificeringen med Hennessy Grading Probe har fungerat utan problem under hela året 2005. Även om det inte går att verifiera resultaten för enskilda slaktkroppar, finns det inget som tyder på att skattningen av köttprocent skulle ha varierat i sådan omfattning att prissättningen påverkats. En noggrann förebyggande service av instrument, erfaren personal som genomför mätningarna och ett väl fungerande kontrollsystem skapar förutsättningarna för ett väl fungerande system.

Tabell. De linjära måtten på ryggfettets och ryggmuskeln tjocklek samt beräknad köttprocent hos svinslaktkroppar 2005 och 1988

	Region	Antal	Fettmått 1	Fettmått 2	Muskelmått	Köttprocent
2005	Syd	1 743 467	13,1	15,7	54,8	57,6
	Nord	80 783	13,7	15,8	54,2	57,2
	Öst	328 030	13,6	16,1	57,0	57,7
	Väst	902 713	13,3	15,6	55,1	57,6
	Hela landet	3 054 993	13,3	15,7	55,1	57,6
	Priv	981 004	13,2	15,4	52,8	57,3
	Fören	2 073 989	13,3	15,9	56,1	57,7
1988	Hela landet	3 200 438*	15,1	17,2	49,6	55,0

Anm. Köttprocent 1988 har beräknats med nu aktuell ekvation

*Antal klassificerade med HGS-systemet

Godkända svinslaktkroppar rapporterade till SLAKT**2005 Galt**

<u>Region</u>	<u>Antal</u>
Syd	677
Nord	27
Öst	406
Väst	386
Hela landet	1 496

2005 Unggris

<u>Region</u>	<u>Antal</u>
Syd	3 730
Nord	116
Öst	1 475
Väst	1 476
Hela landet	6 797

2005 Sugga

<u>Region</u>	<u>Antal</u>	<u>Kött%</u>
Syd	25 382	57,1
Nord	1 412	55,4
Öst	6 521	56,5
Väst	14 976	58,8
Hela landet	48 291	57,5
Privat	13 079	57,4
Förening	35 212	57,5

2005 Unggalt

<u>Region</u>	<u>Antal</u>	<u>Kött%</u>
Syd	22 985	58,1
Nord	390	57,4
Öst	5 327	57,9
Väst	9 620	58,2
Hela landet	38 322	58,1
Privat	6 788	57,7
Förening	31 534	58,1

2005 Ungsugga

<u>Region</u>	<u>Antal</u>	<u>Kött%</u>
Syd	4 313	58,7
Nord	151	55,2
Öst	2 721	58,3
Väst	2 835	59,3
Hela landet	10 020	58,9
Privat	2 264	58,8
Förening	7 756	58,7